

Giải pháp phát huy vai trò của đoàn viên, thanh niên trong chuyển đổi số ở Học viện Chính trị

Đỗ Thị Vương Quỳnh* Nguyễn Thị Mai Phương**

*Đại úy, ThS; ** Thượng úy QNCN, ThS. Văn phòng, HVCT
Received: 6/8/2024; Accepted: 14/8/2024; Published: 24/8/2024

Abstract: With the prominent feature of transforming operational models on a large scale based on digital technology and digital data, along with its strong breakthrough and effectiveness in all fields, digital transformation is not just a trend but a mandatory process for nations and peoples, including Vietnam. The youth union members (YUMs) in the Military constitute a significant force and the primary human resource directly responsible for all tasks of the Military, including the mission of digital transformation. This article discusses solutions to promote the role of youth union members in digital transformation at the Political Academy today

Keywords: Solutions, role of youth union members, Political Academy, digital transformation

1. Đặt vấn đề

Nghị quyết số 29-NQ/TW của Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành TƯ Đảng khóa XIII về tiếp tục đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa (CNH, HĐH) đất nước đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 xác định: “Chuyển đổi số (CĐS) là phương thức mới có tính đột phá để rút ngắn quá trình CNH, HĐH”. Với đặc điểm nổi bật là chuyển đổi mô hình hoạt động trên quy mô lớn dựa trên công nghệ số và dữ liệu số; có tính đột phá mạnh mẽ, hiệu quả trong mọi lĩnh vực nên CĐS không những chỉ là xu hướng mà còn là quá trình bắt buộc đối với các quốc gia, dân tộc, trong đó có Việt Nam.

Đoàn viên thanh niên (ĐV, TN) Quân đội là lực lượng đông đảo, nguồn nhân lực chủ yếu, trực tiếp thực hiện mọi nhiệm vụ của Quân đội, trong đó có nhiệm vụ CĐS - nhiệm vụ mới, chưa có tiền lệ, khó khăn, phức tạp, quan trọng trong sự nghiệp xây dựng Quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại. Phát huy vai trò ĐV, TN Quân đội trong CĐS là quá trình phát hiện, khơi dậy, làm lan tỏa tác dụng, chức năng và phát triển vị thế, ảnh hưởng của ĐV, TN trong quá trình thay đổi phương pháp, cách thức quản lý và tổ chức trên nền tảng môi trường số và công nghệ số, góp phần nâng cao chất lượng huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu của quân đội trong tình hình mới.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Phát huy vai trò của ĐV, TN trong CĐS ở Học viện Chính trị (HVCT)

Thời gian qua, phát huy vai trò của ĐV, TN trong CĐS ở HVCT đã bước đầu có được những kết quả tích cực. Nhận thức của cấp ủy, tổ chức đảng, đội ngũ cán bộ, chỉ huy trong Học viện về vấn đề CĐS không ngừng được nâng lên; các chủ trương, giải pháp phát

huy vai trò của ĐV, TN trong thực hiện CĐS không ngừng được hoàn thiện; vai trò của ĐV, TN trong thực hiện CĐS ngày càng được thể hiện rõ nét.

Để góp phần thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ chính trị trung tâm của Học viện, đáp ứng với yêu cầu CĐS của quốc gia và Quân đội, phát huy vai trò của ĐV, TN trong thực hiện CĐS ở HVCT quán triệt và thực hiện tốt các yêu cầu: Phải chú trọng khơi dậy tinh thần tự giác, tích cực, xung kích, đổi mới sáng tạo, tiềm năng và thể mạnh của ĐV, TN; phát huy vai trò của ĐV, TN Học viện trong CĐS phải đặt dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn của cấp ủy, chỉ huy, cơ quan chức năng các cấp; phải gắn với thực tiễn hoạt động quân sự, được tiến hành thường xuyên với nội dung, hình thức, biện pháp toàn diện, linh hoạt, hiệu quả; phải có sự phối hợp chặt chẽ giữa các tổ chức, lực lượng trong và ngoài Học viện.

2.2. Các giải pháp phát huy vai trò của ĐV, TN trong thực hiện CĐS ở Học viện Chính trị.

2.2.1. Tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng đối với phát huy vai trò của ĐV, TN trong thực hiện CĐS ở Học viện Chính trị

Đây là giải pháp có vị trí quan trọng hàng đầu nhằm phát huy hiệu quả vai trò, trách nhiệm của các chủ thể đối với phát huy vai trò của ĐV, TN Học viện trong chuyển đổi số. lẽ, có nhận thức đúng thì hành động mới đúng, đó là quy luật khách quan. Mặt khác, CĐS là cuộc cách mạng tư duy; muốn CĐS thành công thì điều trước hết là phải thay đổi về tư duy, nhận thức của các tổ chức, cá nhân. Nếu các tổ chức, lực lượng không có nhận thức đầy đủ về nội dung cơ bản của chuyển đổi số; không thấy rõ vai trò, trách nhiệm và

quyền hạn của mình; không nắm chắc nội dung, hình thức, biện pháp... thì quá trình phát huy vai trò của ĐV, TN Học viện trong CDS không thể đạt hiệu quả cao. Để tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng đối với phát huy vai trò của ĐV, TN trong CDS ở HVCT hiện nay, cần quán triệt, giáo dục cho các tổ chức, lực lượng hiểu rõ một số nội dung sau: CDS và tầm quan trọng của nhiệm vụ CDS hiện nay; vị trí, vai trò và sự cần thiết của việc phát huy vai trò ĐV, TN trong CDS ở HVCT; trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng đối với việc phát huy vai trò của ĐV, TN trong CDS ở HVCT.

Đối với cấp ủy, tổ chức đảng các cấp đề cao trách nhiệm đối với việc nắm bắt và quán triệt các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, nghị quyết, kế hoạch, hướng dẫn của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng, cấp ủy, chỉ huy, cơ quan chức năng cấp trên và cấp mình về thực hiện CDS; thực trạng phát huy vai trò của ĐV, TN trong CDS ở đơn vị mình. Đối với đội ngũ cán bộ chủ trì các cấp đề cao trách nhiệm nêu gương theo phương châm “chức vụ càng cao càng phải gương mẫu” trong CDS, phát huy vai trò của ĐV, TN trong CDS. Đối với cơ quan chính trị, tổ chức đoàn các cấp thực hiện tốt vai trò tham mưu, chỉ đạo, hướng dẫn đối với phát huy vai trò ĐV, TN trong CDS ở HVCT. Đối với cơ quan chuyên môn nghiệp vụ thực hiện tốt vai trò, đề cao trách nhiệm trong tham mưu, hướng dẫn, chỉ đạo nghiệp vụ đối với thực hiện nhiệm vụ CDS của ĐV, TN Học viện. Đối với các tổ chức đoàn và hội đồng quân nhân ở các đơn vị thường xuyên đổi mới nội dung, hình thức tuyên truyền, giáo dục, nhất là việc ứng dụng CNTT nhằm nâng cao nhận thức, lý tưởng cách mạng và thu hút đông đảo ĐV, TN Học viện tham gia sinh hoạt.

2.2.2. *Xác định đúng nội dung, vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức, biện pháp phát huy vai trò của ĐV, TN trong CDS ở Học viện Chính trị*

Đây là giải pháp có ý nghĩa trọng tâm, mang tính đột phá nhằm phát huy vai trò của ĐV, TN trong CDS ở HVCT. Nội dung, hình thức, biện pháp phát huy là những yếu tố quan trọng quy định chất lượng, hiệu quả phát huy vai trò của ĐV, TN trong CDS ở HVCT. Nếu nội dung phát huy không xác định đúng, trúng và hình thức, biện pháp phát huy không được vận dụng linh hoạt, sáng tạo thì sẽ làm cho quá trình phát huy vai trò của ĐV, TN trong CDS không đúng định hướng, hiệu quả, không thiết thực, nhất là trong những năm đầu đầy mạnh CDS ở HVCT. Thực tế thời gian qua đã cho thấy, xác định nội dung phát huy còn dàn trải, chưa thật sự đúng và trúng; hình thức, biện

pháp phát huy còn có biểu hiện máy móc, tuyệt đối hóa tính chất mệnh lệnh hành chính và chưa có sự sáng tạo. Để xác định đúng nội dung, vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức, biện pháp phát huy vai trò của ĐV, TN trong CDS ở HVCT, cần thực hiện tốt một số nội dung, số biện pháp sau đây:

1) *Xác định đúng nội dung phát huy vai trò của ĐV, TN trong CDS ở Học viện Chính trị*

Thứ nhất, khơi dậy và phát huy mạnh mẽ tinh thần xung kích, dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới, sáng tạo, dám vượt qua khó khăn, thử thách và dám hành động vì lợi ích chung của ĐV, TN trong CDS ở Học viện.

Thứ hai, xây dựng và nhân rộng các mô hình ĐV, TN tiên phong trong CDS ở Học viện.

Thứ ba, khơi dậy và phát huy vai trò xung kích của ĐV, TN trong tham gia tuyên truyền, phổ biến các kiến thức, kỹ năng số cơ bản và biện pháp bảo đảm an toàn thông tin, an ninh mạng trong Học viện.

Thứ tư, khơi dậy, phát huy vai trò của ĐV, TN trực tiếp tham gia phòng, chống tác động tiêu cực từ không gian mạng, công nghệ số và bảo đảm an toàn thông tin, an ninh mạng trong CDS ở Học viện.

Thứ năm, tăng cường bồi dưỡng nhận thức, năng lực, kỹ năng số và văn hóa số cho ĐV, TN ở HVCT.

2) *Vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức, biện pháp phát huy vai trò của ĐV, TN trong CDS ở Học viện Chính trị*

Thứ nhất, vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức, biện pháp tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức, trách nhiệm các tổ chức, lực lượng và ĐV, TN Học viện trong CDS.

Thứ hai, vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức, biện pháp giáo dục thuyết phục, nêu gương và hành chính quân sự trong phát huy vai trò của ĐV, TN trong CDS.

Thứ ba, vận dụng linh hoạt, sáng tạo, nâng cao chất lượng sinh hoạt của cấp ủy, tổ chức đảng, chỉ huy, tổ chức quần chúng và hội đồng quân nhân.

Thứ tư, vận dụng linh hoạt hình thức bồi dưỡng, tập huấn, tọa đàm, trao đổi, hội thảo về CDS nhằm phát huy vai trò của ĐV, TN trong CDS ở Học viện.

2.2.3. *Đầu tư đồng bộ hệ thống CSVC và các điều kiện bảo đảm cho quá trình thực hiện CDS ở Học viện Chính trị*

Giải pháp này rất quan trọng. Chủ động làm tốt công tác chuẩn các nguồn lực xây dựng CSVC và điều kiện bảo đảm phục vụ CDS ở HVCT. Xác định phương hướng áp dụng các công nghệ cốt lõi đối với những nội dung CDS liên quan; xác định mục tiêu

cần đạt được đối với các nội dung CDS của từng cơ quan, bộ phận cả trước mắt và lâu dài; đề xuất các giải pháp công nghệ, tài chính, nhân sự; xác định các chương trình, dự án, lộ trình thực hiện cụ thể. Đây mạnh tận dụng cơ sở hạ tầng số, hệ thống truyền dữ liệu số quân sự, các trung tâm dữ liệu phải được đầu tư trang bị đủ các thiết bị máy tính, máy chủ, thiết bị sao lưu phục hồi, thiết bị mạng, thiết bị an ninh, bảo mật. Đây mạnh cập nhật các dữ liệu của Học viện để khai thác, sử dụng thông tin số; có kế hoạch, triển khai cụ thể quá trình sử dụng thiết bị số hóa tự động chuyên dụng để tổ chức số hóa, đưa vào lưu trữ dữ liệu. Coi trọng đầu tư xây dựng và phát triển hệ thống phòng học tương tác thông minh, phòng thực hành hiện đại, ứng dụng công nghệ thực tế ảo vào một số chuyên ngành đào tạo, tiến tới hoàn thành cơ bản xây dựng hạ tầng công nghệ thông tin quân sự đồng bộ, hiện đại và an toàn đáp ứng yêu cầu phát triển của Học viện. Đây mạnh số hóa dữ liệu đào tạo và nghiên cứu khoa học như: giáo trình, tài liệu, sách chuyên khảo, tham khảo, luận án, luận văn, đề tài nghiên cứu khoa học, ngân hàng câu hỏi đề thi. Chủ động xây dựng phương án, kế hoạch sử dụng vật chất, trang thiết bị phục vụ cho phát huy vai trò của ĐV, TN trong thực hiện CDS ở HVCT. Quan tâm thực hiện chính sách phát triển nguồn nhân lực, bổ sung, hoàn thiện các văn bản quy phạm pháp luật tạo môi trường pháp lý để phát huy vai trò ĐV, TN của Học viện trong thực hiện CDS.

2.2.4. Phát huy tính tích cực, tự giác của ĐV, TN trong thực hiện CDS ở Học viện Chính trị

Giải pháp này có ý nghĩa rất lớn. Cấp ủy, chỉ huy các cơ quan, đơn vị quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, định hướng tư tưởng góp phần xây dựng đội ngũ đoàn viên, thanh niên, có bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức tốt, lối sống lành mạnh, có năng lực chuyên môn tốt, đáp ứng yêu cầu CDS trong tình hình mới. Lòng ghép nội dung CDS trong các bài giảng chuyên đề cho đoàn viên, thanh niên; nêu bật được giá trị, tầm quan trọng của CDS trong Học viện, vai trò của ĐV, TN đối với hoạt động này; từ đó định hướng tư tưởng để ĐV, TN vươn lên làm chủ bản thân, tự khẳng định mình trước những sự phát triển yêu cầu của nhiệm vụ GD&ĐT và sự phát triển nhanh chóng của khoa học và công nghệ hiện đại. Lãnh đạo, chỉ huy các cơ quan, đơn vị cần thường xuyên định hướng cho ĐV, TN trong đơn vị ý thức tự giáo dục, tu dưỡng, rèn luyện, nâng cao nhận thức và năng lực bản thân. Chú trọng tạo ra những điều kiện thuận lợi nhằm động viên ĐV, TN tích cực tham gia vào các quá trình bồi dưỡng, huấn luyện

nâng cao kỹ năng CDS bảo đảm hiệu quả cao nhất. Điều kiện được hiểu ở đây chính là những yếu tố bảo đảm cho quá trình huấn luyện, rèn luyện, công tác của ĐV, TN Học viện như: tài liệu, thời gian, trang bị kỹ thuật công nghệ thông tin... Chú trọng việc xây dựng môi trường thi đua tích cực để khuyến khích mỗi ĐV, TN không ngừng phấn đấu, rèn luyện. Công tác thi đua, khen thưởng phải được tiến hành nghiêm túc, chặt chẽ, kịp thời. Kịp thời, kiên quyết chấn chỉnh các biểu hiện nhận thức, thái độ và hành động sai trái, lệch lạc trong thực hiện CDS.

3. Kết luận

CDS trong các học viện, trường sĩ quan quân đội nói chung và tại HVCT là một vấn đề mới, khó, đòi hỏi phải phát huy đồng bộ vai trò của tất cả các tổ chức, lực lượng, nhất là ĐV, TN. Trên cơ sở đó, cần thực hiện đồng bộ các giải pháp: Tạo sự chuyên biến mạnh mẽ về nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng; xác định đúng nội dung, vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức, biện pháp; đầu tư đồng bộ hệ thống CSVC và các điều kiện bảo đảm cho quá trình thực hiện CDS; phát huy tính tích cực, tự giác của ĐV, TN trong thực hiện CDS ở HVCT. Mỗi giải pháp đều có vị trí, vai trò khác nhau, do đó trong quá trình triển khai thực hiện cần phải thực hiện đồng bộ, liên thông, không tuyệt đối hóa hoặc coi nhẹ bất cứ giải pháp nào.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Quốc phòng, *Kế hoạch số 4396/KH-BQP ngày 4/11/2021 về phát triển Chính phủ điện tử hướng tới Chính phủ số trong Bộ Quốc phòng giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến năm 2030*. Hà Nội
2. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Nghị quyết Hội nghị lần thứ sáu BCH TƯ Đảng khóa XIII về tiếp tục đẩy mạnh CNH, HĐH đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045*. Hà Nội
3. Học viện Chính trị (2021), *Kế hoạch số 3287/KH-HV ngày 13/10/2021 về việc Ứng dụng CNTT, xây dựng CPĐT trong HVCT năm 2021, định hướng giai đoạn 2021 - 2025*.
4. Học viện Chính trị (2023), *Báo cáo kết quả phát triển CPĐT hướng tới Chính phủ số ở HVCT năm 2021, 2022, 2023*.
5. Học viện Chính trị (2019), *Tác động của cuộc CMCN lần thứ tư đến đào tạo cán bộ chính trị trong Quân đội hiện nay*, Kỷ yếu Hội thảo khoa học, Nxb QĐND, Hà Nội.
6. Thủ tướng Chính phủ (2020), *Quyết định số 749/QĐ-TTg, ngày 03/6/2020 Chương trình CDS quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030*. Hà Nội